

คิกออฟเมกะโปรเจกต์ 'อีอีซี'
หนุนดีมานด์หิน 100 ล้านตัน
> 10

คิกออฟเมกะโปรเจกต์ 'อีอีซี' หนุนดีมานด์หิน 100 ล้านตัน

● **วัชร ปุຍะนาวัน**
กรุงเทพธุรกิจ

การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเริ่มดำเนินการแล้ว โดยบริษัทรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน จำกัด เริ่มลงพื้นที่สำรวจและเตรียมการก่อสร้าง ในขณะที่การพัฒนาท่าเรือมาตาพุดเฟส 3 ที่ต้องถมทะเลและมีความคืบหน้าเช่นกัน

อดิทัต วะสีนนท์ รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.)เปิดเผยว่า โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี) เป็นโครงการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ที่สำคัญของประเทศ เพื่อดึงดูดการลงทุนสร้างอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในพื้นที่ ซึ่งจะเป็นการยกระดับเศรษฐกิจของประเทศไปสู่การผลิตขั้นสูง

ดังนั้นเพื่อรองรับอุตสาหกรรมชั้นนำเหล่านี้ จำเป็นจะต้องมีโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุนให้เกิดความคล่องตัวในทุกด้าน ซึ่งโครงการเหล่านี้จะต้องใช้ทรัพยากรเป็นจำนวนมากในการพัฒนา กพร. จึงได้จัดทำแผนเพื่อเตรียมแหล่งทรัพยากรให้เพียงพอต่อการก่อสร้างโครงการต่างๆ ซึ่งมีโครงการโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ เช่น รถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน ท่าอากาศยานนานาชาติอู่ตะเภา ท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ 3 การก่อสร้างถนน และทางยกระดับ

สำหรับการก่อสร้างโครงการที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ในลักษณะนี้ **ล้วน** ต้องการหินก่อสร้างจากอุตสาหกรรมเหมืองแร่เป็นจำนวนมาก ทำให้ภาคเอกชนเกิดกังวลในวงการอุตสาหกรรมก่อสร้างว่าในอนาคตอันใกล้

แหล่งหินที่มีอยู่ในภาคตะวันออก อาจไม่สามารถรองรับความต้องการใช้หินอุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาในพื้นที่ที่จะเกิดขึ้นตามมาได้

ทั้งนี้ จากการประเมินเบื้องต้นสำหรับการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ในพื้นที่อีอีซี ได้แก่ การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทางถนน 90 โครงการ การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทางราง 9 โครงการ การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทางน้ำ เช่น ท่าเรือต่างๆ 19 โครงการ และการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและระบบโลจิสติกส์มูลค่ารวม 9.47 แสนล้านบาท คาดว่าจำเป็นต้องใช้หินก่อสร้างทุกชนิดรวมไม่ต่ำกว่า 100 ล้านตัน

รวมทั้งภายในระยะเวลา 5 ปีข้างหน้า หรือใช้หินก่อสร้างเพิ่มอีกประมาณปีละ 20 ล้านตัน จากในภาวะปกติที่ในพื้นที่อีอีซีจะมีการใช้หินก่อสร้างประมาณ 25 ล้านตันต่อปี หรือรวมแล้วในช่วง 5 ปีข้างหน้า ในพื้นที่อีอีซีจะต้องใช้หินก่อสร้างปีละประมาณ 45 ล้านตัน

โดยเมื่อเทียบกับแหล่งเหมืองหินที่ผลิตอยู่ในปัจจุบันซึ่งมีปริมาณสำรองอยู่ประมาณ 340 ล้านตัน หากไม่มีโครงการเหมืองหินขนาดใหญ่เพิ่มเติมขึ้นอีก คาดว่าปริมาณหินก่อสร้างในพื้นที่ที่มีเพียงพอต่อความต้องการในช่วงระยะเวลาดังกล่าว **ทั้งหินปูน หินผสมคอนกรีต หินโรยทางรถไฟ หินคลุก หินผสมยางมะตอย และ หินเรียงท่าเรือชายฝั่ง**

อย่างไรก็ตาม ในการพัฒนาโครงการของภาครัฐที่ใช้หินอุตสาหกรรมประมาณ 1 ส่วน จะส่งผลให้เกิดการขยายการพัฒนาโดยภาคเอกชน เช่น การสร้างอาคารที่พัก คอนโดมิเนียมพื้นที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ จะต้องการหินอุตสาหกรรมอีกอย่างน้อย 3-5 ส่วน ทำให้แหล่งหินอุตสาหกรรมที่มีอยู่

ไม่เพียงพอจึงจำเป็นต้องหาแหล่งหินก่อสร้างในพื้นที่โครงการอีอีซีเพิ่ม

"ต้องเป็นแหล่งหินที่อยู่ในระยะขนส่งไม่เกิน 100 กิโลเมตรจากจุดก่อสร้างด้วยมิฉะนั้นค่าขนส่งจะมีราคาสูงมากและไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ และหากสถานการณ์ขยายวงกว้างย่อมกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยเฉพาะเมกะโปรเจกต์ของรัฐที่ต้องใช้ หิน ดิน หวาย จำนวนมหาศาล"

จากการสำรวจเบื้องต้นพบว่าในพื้นที่อีอีซีมีแหล่งหินที่มีศักยภาพอยู่ 3 แหล่ง ได้แก่

1. **อ.นิคมพัฒนา อ.บ้านฉาง และอ.เมืองจ.ระยอง** มีพื้นที่ 8,956 ไร่ มีปริมาณหินแกรนิต 5,335 ล้านตัน แต่แหล่งหินนี้ติดปัญหาอยู่ในพื้นที่ทหารที่สงวนไว้สำหรับภารกิจทางราชการ จึงไม่สามารถนำมาใช้ได้

2. **อ.บ้านค่าย และอ.เมือง จ.ระยอง** มีพื้นที่ 75,193 ไร่ มีปริมาณหินแกรนิตสำรอง 31,168 ล้านเมตริกตัน

3. **อ.วังจันทร์ และกิ่งอ.เขาชะเมา จ.ระยอง** มีพื้นที่ 31,450 ไร่ มีปริมาณหินปูนสำรอง 3,118 ล้านเมตริกตัน

ทั้งนี้ กระบวนการในการขอสัมปทานทำเหมืองหรือประทานบัตร มีกระบวนการที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเป็นจำนวนมาก และใช้ระยะเวลาดำเนินการค่อนข้างนาน นับตั้งแต่ต้องรอการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง และการขออนุญาตใช้พื้นที่เพื่อการทำเหมือง การชี้แจงให้ชุมชนในพื้นที่รอบเหมืองมีความเข้าใจเป็นต้น หากไม่มีการเตรียมการที่ทันต่อสถานการณ์อาจส่งผลให้ผู้รับเหมาก่อสร้างไม่สามารถหาวัสดุก่อสร้างประเภท หิน ดิน หวายมาใช้ได้อย่างเพียงพอ

"แม้ว่าใน อีอีซี จะมีแหล่งหินสำรองอยู่

พอสมควร แต่หลังจากนี้จะต้องสำรวจ
อย่างละเอียดว่าจะนำหินใช้ได้มากแค่ไหนรวมทั้ง
จะต้องเร่งดำเนินการ เพราะต้องใช้เวลา
อยู่พอสมควรกว่าจะนำหินมาได้ที่ต้องเริ่ม
ตั้งแต่การสำรวจรายละเอียดการจัดทำรายงาน
การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (อีไอเอ)
การขอประทานบัตร และกระบวนการอื่นๆ
อีกมากหากเร็วสุดจะใช้เวลา 1-2 ปีหากติดปัญหา
ก็อาจจะใช้เวลา 10-20 ปีซึ่งมองว่าภายใน 3-5 ปี
ควรจะเริ่มดำเนินการได้จึงจะมีแหล่งหินเพียงพอ”

นอกจากการหาแหล่งหินสำรองเพิ่มเติมสำหรับอีอีซีแล้ว ยังมีพื้นที่อื่นที่ประสบปัญหาขาดแคลนหินอุตสาหกรรม เช่น ภาคตะวันออก เจียงเหินฮอตตอนบน ภาคเหนือ ที่ต้องมีแหล่งหินสำรองเพื่อรองรับการพัฒนา เนื่องจากในปัจจุบันการขอสํารวจ และการขออนุญาตทำเหมืองต้องได้รับความเห็นชอบจากชุมชน และประชาชนรอบพื้นที่ ทำให้พื้นที่ที่เคยกำหนดเป็นแหล่งหินอุตสาหกรรมไว้แล้ว ในบางพื้นที่ บางจังหวัด ไม่ได้รับความเห็นชอบ หรือถูกคัดค้านไม่ให้ใช้พื้นที่ดังกล่าว

รวมถึงพื้นที่ดังกล่าวถูกประกาศให้พื้นที่
ต้องห้ามตามกฎหมายอื่นไม่สามารถ
ขออนุญาตทำเหมืองแร่ได้ ส่งผลพื้นที่นั้นเกิด
ความขาดแคลนหินอุตสาหกรรมสำหรับใช้ในการ
พัฒนา ประเด็นในเรื่องนี้จึงเป็นอีกประเด็นหนึ่ง
ที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของ
อุตสาหกรรมเหมืองแร่ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ
ทั้งในเชิงพื้นที่และในเชิงมหภาคที่ส่งผลกระทบ
ต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

แหล่งหินสำรองต้องมีระยะทางไม่เกิน 100 กิโลเมตร
มีฉนวนกันความร้อนสูงและไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ
อดีต วัชรินทร์